

OPLÆGNINGSVEJLEDNING FOR
KORAMIC TAGSTEN

OPLÆGNINGSVEJLEDNING

Vi henviser til TEGL 36 - Oplægning af tegltage som generel vejledning.

Afstandslistes

Mellem undertag og lægter monteres mindst 25 mm tykke afstandslistes.

Afstandslistes skal være trykimprægnerede eller af tilsvarende materiale, der ikke er skadeligt for undertaget.

Afstandslisternes formål er:

- at sikre en god ventilation langs tagstenenes underside i nøje sammenhæng med luftindtag ved tagfod og afkast ved kip
- at sikre en effektiv fastholdelse af undertaget
- at etablerere en fri spalte, således at vand, smuds, plantedele mm. kan passere under lægterne.
- at give plads til montering af tagstensbindere.

NB. Ventilation langs tagstenenes underside er nødvendig, da risikoen for frostskafer øges med voksende vandindhold i stenene.

Lægter

Af hensyn til konstruktionens styrke og stivhed skal der anvendes styrkesorteret, T1 mærkede lægter. Lægting af spærafstande indtil 1000 mm. målt fra midte af spær skal udføres med mindst 38x73 mm. lægter.

Ved spær med afstande på mere end 1000 mm. målt fra midte til midte af spær kan dimensioner af T1-mærkede lægter findes i Lægtetabel i TOP-håndbogen "Træ 51" fra Træbranchens Oplysningsråd".

Se i øvrigt TEGL 36 for udførlig beskrivelse.

Dækbredde

Denne måles fra vingekant til vingekant. Den opgives vejledende af tagstensproducenten og bestemmes for de leverede sten ved udlægning af 2 tværgående rækker tagsten med 12 i hver på et plant underlag eller ved prøveoplægning på taget. Det skal ved oplægningen sikres, at dækbredden er således, at der mellem vingetagsten kun er små åbninger mellem tagstenene ved de skrå hjørneafskæringer og således, at falstagsten falder sammen i falsene. Dette er afgørende for tagfladens tæthed og udseende.

Valg af undertage

Undertage kan opdeles i :

- Fast underlag, f.eks. tagpap eller pvc på brædder eller krydsfiner
- Plader, f.eks. træfiberplader, lagt fra spær til spær med overlæg.
- Banevarer - armeret plastfolie (f.eks. Koramic Strong), bitumenbaserede banevarer eller fiberdug

Endvidere opdeles undertage i diffusionstætte og diffusionsåbne undertage. Undertage til tegltage skal vælges ud fra kravene i opsat af DUKO, Dansk undertagsklassifikation Aps, på www.duko.dk

VENTILATION

Tagrum

Ventilation af tagrum forudsættes udført efter gældende anvisninger. F.eks. til BYG-ERFA Erfaringsblad (27) 13 11 05 Tagkonstruktioner med stor hældning - ventilation af tagrum, hanebåndslofter og skunkrum samt SBI Anvisning 273.

Ventilationsstudse i undertage

Ved ventilerede tagkonstruktioner hvor ventilationsåbninger i form af ventilations-studse er monteret i undertaget skal der for vingetagsten med muret rygning være mindst 25 mm fri luftspalte under rygningen, og for falstagsten skal der monteres en tudtagsten ca. ½ m over hver ventilationsstuds i undertaget.

Ventilation af hulrummet mellem tagsten og undertag

For alle tagstenstyper skal der være ventilationsåbning på min. 200 cm² pr. lbm ved tagfod og skotrender, samt min. 200 cm² pr. lbm spalte mellem undertag og tagsten.

Ved kip og grater skal der være min. 100 cm² på hver side af kippen ved en husbredde på op til 12 m og for tage med ensidig taghældning op til 6 meters husbredde. Ved større husbredder fastlægges ventilationsåbningernes areal og fordeling samt højden af ventilationsspalten under undertaget på grundlag af en fugtteknisk vurdering udført af en teknisk rådgiver.

Ved anvendelse af fuglegitter nedsættes ventilationsarealet ved tagfoden med mindst 50%. Kravet om min. 200 cm² fri spalte/ventilationsåbning pr. lbm ved tagfoden gælder dog fortsat, hvorfor præfabrikerede ventilationslister med fuglegitter kan anbefales.

Oplægning af tagsten

Tagstenene oplægges fra højre mod venstre. Dækbredden og lægteafstanden opgives vejledende af tagstenproducenten og afstanden findes ved en prøvelægning.

Tagstenene skal falde sammen, således at vingetagsten ligger tæt sammen ved de skrå hjørneafskæringer og således, at falstagsten falder sammen i falsene. Under oplægningen må der regnes med nogen tildannelse af stenene for at opnå dette.

Tagstenene kan henlægges efter snor for mindst hver 3. række eller rettes ind efter retholt. Binding af stenene foregår under oplægningen.

Fuglegitter kan placeres fornedet ved tagrenden oven på fodblikket.

Binding af tagsten

Mindst hver anden tagsten skal bindes. Ved at binde diagonalt opnås, at alle tagsten fastholdes i tagfladen.

Herudover skal alle sten bindes:

- i nederste eller næstnederste række ved tagfod
- i yderste række ved gavle
- langs skotrender
- omkring ovenlys og andre gennembrydninger i tagfladen
- i øverste række langs mørtelfrie rygninger og grater

Udsat beliggenhed

På tage med særlig udsat beliggenhed og udsatte tagkonstruktioner bør hver sten bindes. I særlige tilfælde kan det være nødvendigt at skrue stenene fast.

Det skal af den projekterende vurderes, om taget har en særlig udsat beliggenhed ud fra:

- bygningens beliggenhed (terrænklasse)
- bygningens udformning
- lokale vind- og turbulensforhold

Generelt skal man være opmærksom på, at tagsten og bindere følges ad. Det vil sige, at producenten leverer både tagsten og binder, idet binderen er udformet og tilpasset de enkelte tagstenstyper og lægtedimensionen 38 x 73 mm. Ved andre lægtedimensioner skal der anvendes specielle bindere.

Rygninger og grater

På tage med falstagsten skal rygninger og grater altid lægges mørtelfrie. Der kan dog undtagelsesvis ved renovering af bevaringsværdige tage anvendes samme mørtel, som der oprindeligt er anvendt, og som har vist sig egnet.

Mørtelfrie rygninger og grater: Rygningsstenene fastholdes til en toplægte. Rygningssten kan skrues fast eller fastgøres med specialbeslag, der leveres sammen med rygningsstenene.

Ved udsat beliggenhed skal rygningsstenene skrues fast. Toplægten skal monteres så lavt, at rygningsstenene ligger ned til – men fri af – tagstenene i tagfladerne.

I ventilerede rygninger skal der anbringes ikke-ekspanderende fugebånd i overlæggene mellem rygningsstenene for at hindre indtrængning af vand og fygesne.

© Egersund Wienerberger
Egersund Wienerberger A/S
Rørmosevej 85, 3200 Helsingør
Showroom: Forchammersvej 17, 1920 Frederiksberg
egersund.com

